

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

BİRLİK PENCERESİNDEN

YENİ DÖNEMDE BEKLENTİLERİMİZ;

YATIRIM, ÜRETİM, İSTİHDAM, İHRACAT

Türkiye oldukça özgün konuma ve koşullara sahip bir ülkedir. Bu nedenle ekonomik ve toplumsal gelişmeleri de özgün bir zeminde yaşamaktadır. Coğrafi olarak geçiş bölgesinde olması, tarihsel süreçte çok sayıda ve farklı medeniyetlere ev sahipliği yapması, dünyanın en fazla komşuya sahip ülkelerinden biri olması, gelişmişlik düzeyi açısından da ortada bir yerlerde bulunması bu özgünlerin arkaplanını oluşturmaktadır.

Bu durum Türkiye’de yaşanan gelişmelerin standart bakış açıları ve anlayışlarla analiz edilmesinin yanlış olmasa da eksik kalmasına yol açmaktadır. Böylesi bir değerlendirmeyi sadece ülke düzeyinde değil ayrıca kurumsal ve bireysel düzeylerde de yapmak mümkündür. Velhasıl Türkiye, ülkesi, kurumları ve bireyleri itibarıyla farklı bir ülkedir. Bu farklılıkları avantaja dönüştürerek Türkiye’yi büyük hedeflere ulaştırmak için hep birlikte el ele vererek çalışmak yeni sistem ve dönemin önemli kazanımlarından biri olacaktır.

Bu bağlamda Türkiye’nin yeni bir heyecan ile yeni bir yatırım ve üretim hamlesini başlatmasını bekliyoruz. Yatırım ve üretim artışı sayesinde çok sayıdaki işsiz insanımıza istihdam imkanı yaratılmış, evine ekmek götürebilmesi de mümkün hale gelmiş olacaktır. Böylece hem ülkemizin hem de insanlarımızın dertlerine daha fazla derman olunacaktır.

Diğer taraftan bu hamlenin büyüme için fazlasıyla faydalandığımız iç tüketimi değil ihracatı hedeflemesine özen gösterilmesi gerekecektir. Çünkü iç taleple, ağırlıklı olarak da yatırım yerine tüketimle sürdürülebilir yüksek büyüme hızlarını yakalamak, mevcut küresel konjonktürdeki zorluklar nedeniyle, olası görünmemektedir. İhracat çekişli büyüme için ise uygun koşullar oluşmuştur. Nitekim ülke içinde yükselen kurlar ihracatı cazip hale getirmiştir. Ayrıca en büyük ticari ortağımız olan AB pazarında göreceli canlanma söz konusudur.

İç talepte beklenen göreceli yavaşlama da ihracat potansiyelini artıracaktır. İhracat çekişli büyüme ile ülkemizin tasarruf açığı ve cari açık gibi yapısal sorunlarının çözümüne de katkı sağlanabilecektir.

Kuşkusuz bu hamlenin kurgulanması, uygulamaya konulması ve başarılı sonuçlar alınması belli bir zaman gerektirecektir. Ancak Türkiye’deki yeni sistem çok daha hızlı karar alabilmeyi mümkün hale getirmiştir. Deneyimli iş insanlarının önemli pozisyonlara atanması söz konusudur. Dolayısıyla yeni bir sıçrama için önkoşullar sağlanmıştır.

Geleneksel noktada öncelikle makro ekonomik iklimde iyileşme sağlanması gerekmektedir. Bu bağlamda da döviz kurlarında istikrarın sağlanması, enflasyonun ve faizlerin düşürülmesi öncelikli olmak durumundadır. Belirsizliklerin azalması ve beklentilerin iyileşmesini sağlayacak bu adımlar atılırken teşvikler aracılığıyla yatırımların öncelikli alanlara kaydırılması uygun olacaktır.

Bilindiği gibi mal ve hizmet üretiminin en önemli unsurlarının başında esnaf ve sanatkarlar gelmektedir. Bizler yeni dönem ve sistemde de ülkemizin gelişmesi, halkımızın refahının artması için elimizden geleni yapmaya devam edeceğiz. Tüm esnaf kardeşlerimizin daha çok çalışarak, daha iyisini, daha inovatif olanı üreterek bu süreçte önemli katkılar yapacağına olan inancımız tamdır.

ZEKERİYA MUTLU
BAŞKAN

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

ESNAF VE SANATKAR KÖŞESİ

ISO 9001 KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ

İzmir Esnaf ve Sanatkarlar Odaları Birliği olarak 2015 yılından bu yana yürütülmekte olan Kalite Yönetim Sistemi Temmuz 2018’de yeni versiyon üzerinden TSE tarafından denetime girmiştir ve başarılı bir şekilde sertifikasını yenilemiştir.

ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi; Birlik bünyesinde yapılan tüm faaliyetlerin standart, sistematik ve planlı bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlamaktadır. Üyelerimize daha iyi hizmet verebilmek adına Kalite Yönetim Sistemini uygulamak, geliştirmek ve sürdürülebilirliği sağlamak büyük önem arz etmektedir.

İESOB MİSYONU

Esnaf ve sanatkarların ticaret ve meslek hayatını temsil eden, yol gösteren, katkı sağlayan ve etkileşime dayalı bir kurum olma amacının yanında; iyi ahlak ve doğrulukla yoğrulan Ahilik geleneğimizi devam ettirerek, esnaf ve sanatkarların ihtiyaçlarını karşılamaktır.

İESOB VİZYONU

Bilgisini ve tecrübesini sürekli iyileşme ve gelişme ilkesinden alan, araştırmaya ve öğrenmeye dayalı “Üye Odaklı Fayda Yaratma” anlayışı ile esnaf ve sanatkarlar teşkilatında öncü meslek kuruluşu haline gelmek ve istikrarını sürdürmektir.

İESOB KALİTE POLİTİKASI

- ✓ İESOB’a bağlı tüm oda ve bu odalardaki üyelere; “üye memnuniyeti odaklı” hizmet sunmak,

- ✓ Tecrübesi, güvenilirliği, hizmet kalitesi ve kalitedeki devamlılık prensibiyle üyelerin ihtiyaçlarını ve beklentilerini analiz ederek faydalı çözümler üretmek,
- ✓ Teknolojik gelişmeleri takip etmek ve yeniliklere açık olmak. Bağlı bulunan odaların sektörel yenilikler karşısında sürekli iyileşmesine ve gelişmesine katkı sağlamak,
- ✓ İESOB’un çalışma sistemine tüm çalışanların ortak katılımını sağlamak,
- ✓ Kurumsal iletişimi ilke edinmek,
- ✓ Yasal mevzuatı yorumlamak ve güncel süreçlerle ilişkilendirerek en uygun hizmet yeterliliği konusunda yasal değişikliklerde teklif sunmak,
- ✓ Sicil işlemlerinde çözüm odaklı süreçler planlamak,
- ✓ Esnaf ve sanatkara yönelik iyileştirmeler yapmak.

Bu ilkeleri ve hedefleri gerçekleştirmek için referans standart olan ISO 9001:2015 KALİTE YÖNETİM SİSTEMİ gerekliliklerini karşılamak, uygulamak, geliştirmek ve sürdürülebilirliği için sürekli iyileştirmek, üst yönetim olarak öncelikli taahhüdümüzdür.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

EKONOMİ GÜNDEMİ

FİNANSAL İSTİKRAR VE ENFLASYON

İstikrar kavramı yaşamın ve ekonominin birçok boyutunda gündeme gelen, istenen/aranan bir durumu ifade etmektedir. Nitekim bir birey yaşamında büyük dalgalanmalar yaşamaktan, belirsizliklerle karşılaşmaktan kaçınmak ister. Çünkü alıştığı bir iklim vardır ve o iklimde öngörülerinin/beklentilerinin dışında gelişmelerle, üstelik hiç beklemediği bir zamanda, karşılaşmak insanların dengelerini bozabilmektedir. Bazen bu bozulan dengeler ortamında acil kararlar almak zorunluluğunun doğması ise yanlış kararları da beraberinde getirebilmekte ve böylece yaşam alanında istikrarsızlık daha da derinleşebilmektedir.

İstikrar, ekonomide de oldukça önem taşıyan bir konudur. Ekonominin istikrarlı bir ortama sahip olabilmesi için çok sayıda kurum ve kişi çaba harcamaktadır. Ekonomik istikrar çerçevesinde üzerinde en çok durulan konuların başında ise finansal istikrar ile fiyat istikrarının geldiği görülmektedir. Finansal istikrarı; döviz kurları, faiz oranları, hisse senedi fiyatları (borsa) gibi finansal göstergelerde büyük ve öngörülemeyen dalgalanmaların olmaması şeklinde tanımlamak mümkündür. Sözkonusu göstergelerde yaşanacak dalgalanmalar ve getireceği belirsizlikler adeta farları çalışmayan otomobil ile gece yolculuğu yapmaya benzeyecektir. Nitekim girişimciler yatırım, üretim, istihdam ve satış planlarını sağlıklı yapamayacak, uzun vadeli yatırımlara girmeyeceklerdir. Çalışan vatandaşlar ise çalışmaya devam edip edemeyecekleri dolayısıyla istikrarlı gelirlerinin olup olmayacağına ilişkin belirsizlik yaşayacaktır. Bu durum onların harcamalarını kısmasına, genel olarak da talebin daralmasına neden olacaktır. Kısaca ifade etmek gerekirse finansal istikrarsızlık bir süre sonra genişlik kazanarak ekonomik istikrarsızlığa, büyük ihtimalle de depresyona neden olacaktır.

İstikrar bağlamında gündeme gelen bir diğer kavram ise fiyat istikrarıdır.

Bu kavram mal ve hizmet fiyatlarında büyük oranlı ve sürekli artış (enflasyon) ve düşüşlerin (deflasyon) olmaması anlamına gelmektedir. Günümüz koşullarında yüzde 1-3 aralığında fiyat artışlarının/düşüşlerinin olması durumunda da fiyat istikrarının olduğu kabul edilmektedir.

Finansal istikrar ile fiyat istikrarı arasında çok yakın/yoğun etkileşim bulunmaktadır. Birinde görülen ve uzun süren istikrarsızlık diğere de yansımaktadır. Son bir yılda Türkiye’de yaşanan gelişmeler bunun tipik bir örneğidir. Nitekim döviz kurlarında yaşanan istikrarsızlık, dış girdi bağımlılığının yüksek olmasının da etkisiyle, fiyatlama davranışlarını da bozmuştur. Bu süreçte ekonomik birimler risklerini minimize etmek için daha ihtiyatlı davranmaya başlamıştır. Örneğin olası kur artışları sonucu yeni ithal girdi veya ürün alırken zarar etmek istemeyen girişimciler fiyatların üzerine risk primini de koyabilmekte, bu da fiyat artışlarını daha da hızlandırabilmektedir. Bu şekilde fiyatlarda ve enflasyonda yaşanan artış faiz oranlarının da yükselmesine neden olabilmektedir. Tüketiciler ise artan fiyatlar nedeniyle satın alma gücünde kayıp yaşamakta, yükselen faizler nedeniyle de kredi kullanımından uzak durmaktadır.

Türkiye’de finansal ve fiyat istikrarı boyutunda yaşanan gelişmeler her iki istikrarsızlığın birbirini yeniden beslediği bir sürece işaret etmektedir. Bu durumun daha fazla derinleşmeden çözülmesi gerekmektedir. Aksi halde küresel ortalamalardan çok kopmuş bir ekonomik zemin ortaya çıkabilecek, bu da ekonomiye oldukça yüksek maliyetler yükleyebilecektir. Yapılması gereken önce döviz kuru istikrarının sağlanması, ardından da enflasyonu yüzde 5 düzeylerine çekecek önlemleri hayata geçirmektir. Bunların başarılmasının her kesime farklı yansıyan maliyetleri olacaktır. Ekonomik birimler, iyimser bir öngörü olarak, en azından “yavaşlama”nın getireceği maliyetleri dikkate alarak hareket etmelidir.

İZMİR ESNAF VE SANATKARLAR ODALARI BİRLİĞİ

AR-GE EKONOMİ BÜLTENİ

SAYILARLA EKONOMİ

	2017							2018					
GÖSTERGE	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN
İMALAT SAN. KKO (%)	79,0	78,7	78,8	79,0	79,7	79,9	79,0	78,2	77,8	77,8	77,3	77,9	78,3
OTOMOBİL SATIŞI(Toplam-adet)	66.164	62.384	54.890	53.423	70.488	75.956	99.694	26.611	35.901	59.798	55.108	57.227	
OTOMOBİL İHRACATI(Toplam-adet)	79.544	75.618	44.926	64.166	79.904	83.223	69.036	73.408	73.956	87.525	79.786	77.297	
TOPLAM İSTİHDAM (Bin kişi)	28.703	28.758	28.828	28.797	28.645	28.515	28.288	28.029	28.166	28.499	29.009		
İŞSİZ SAYISI(Bin kişi)	3.251	3.443	3.404	3.419	3.287	3.275	3.291	3.409	3.354	3.210	3.086		
İŞSİZLİK ORANI (%)	10,2	10,7	10,6	10,6	10,3	10,3	10,4	10,8	10,6	10,1	9,6		
TOPLAM MEVDUAT(Milyon TL)	1.342.064	1.352.354	1.372.970	1.387.452	1.438.022	1.459.543	1.455.955	1.474.143	1.469.696	1.508.241	1.555.673	1.635.881	1.603.939
TL MEVDUAT FAİZİ (3 Aylık)	13,1	13,2	13,0	13,0	13,1	13,2	13,6	13,7	13,6	13,6	13,8	14,1	
TL MEVDUAT FAİZİ (6 Aylık)	13,2	13,5	13,5	13,4	13,3	13,3	13,6	13,6	13,6	13,5	13,5	13,7	
TL MEVDUAT FAİZİ (12 Aylık)	12,4	12,9	13,2	13,4	13,5	13,5	13,5	13,6	13,7	13,7	13,8	13,9	
TOPLAM KREDİLER(Milyon TL)	1.951.679	1.972.791	1.988.723	2.027.120	2.083.451	2.129.478	2.134.607	2.149.996	2.168.568	2.237.424	2.282.557	2.417.508	2.406.416
MALİ KREDİLER (Milyon TL)	52.415	52.143	52.633	54.976	56.137	57.933	61.022	60.487	58.159	63.084	65.131	71.087	72.211
TİCARİ KREDİLER (Milyon TL)	1.447.616	1.462.414	1.470.347	1.498.801	1.551.607	1.519.530	1.586.954	1.601.143	1.618.657	1.676.645	1.716.104	1.841.823	1.820.397
TÜKETİCİ KREDİLERİ (Milyon TL)	367.707	373.514	379.738	384.986	388.434	392.393	397.382	398.970	402.129	407.327	409.796	412.884	419.729
KONUT(Milyon TL)	180.652	182.684	185.078	186.940	188.310	189.962	191.624	192.042	192.682	193.675	194.147	195.310	200.392
TAŞIT (Milyon TL)	6.619	6.671	6.709	6.673	6.723	6.843	7.195	7.151	7.151	7.232	7.270	7.299	7.234
DİĞER (Milyon TL)	180.436	184.159	187.951	186.940	193.401	195.588	198.563	199.777	202.296	206.420	208.379	210.275	212.103
KREDİ KARTI (Milyon TL)	83.941	84.720	86.005	88.357	87.273	87.622	89.249	89.396	89.623	90.368	91.526	91.714	94.079
KREDİ FAİZİ (Taşıt %)	14,8	16,0	16,3	16,4	15,7	14,5	14,6	17,5	18,0	17,4	18,2	18,9	21,7
KREDİ FAİZİ (Konut %)	11,8	12,0	13,0	12,9	13,0	13,1	13,5	14,1	14,7	14,8	14,9	13,9	13,1
KREDİ FAİZİ (Ticari %)	16,5	17,0	17,3	16,6	16,5	16,3	17,1	17,2	17,7	17,6	17,3	18,0	22,5
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam-Milyon TL)	29.924	30.157	30.818	31.005	31.742	32.924	33.412	33.766	34.597	36.384	39.527	41.630	42.172
TL CİNSİNDEN(Milyon TL)	25.380	25.537	25.874	25.929	26.257	27.134	27.863	28.209	29.102	30.555	33.592	34.969	35.862
DÖVİZ CİNSİNDEN(Milyon TL)	4.544	4.620	4.944	5.076	5.485	5.790	5.548	5.557	5.495	5.829	5.936	6.661	6.310
KÜÇÜK ESNAF VE SANATKAR KREDİLER(Toplam içindeki payı-%)	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,6	1,6	1,6	1,6	1,7	1,7	1,8
BANKACILIK SEKTÖRÜ TAKİPTEKİ ALACAK(Milyon TL)	61.246	62.118	62.912	62.617	63.461	63.643	63.807	63.970	64.629	65.573	66.550	67.942	
Kredi Kartları	7.759	7.860	7.971	7.625	7.667	7.536	7.409	7.230	7.195	7.296	6.895	6.941	
Ferdi Kredi Konut	863	847	832	834	834	820	812	812	815	803	803	809	
Ferdi Kredi Otomobil	214	215	214	214	212	210	206	207	207	206	204	202	
Ferdi Kredi Diğer	10.225	10.351	10.460	10.194	10.273	10.226	10.129	10.043	9.972	10.096	10.060	10.133	
Toptan Ticaret ve Komisyonculuk	7.914	8.226	8.344	8.451	8.990	8.739	8.623	8.601	9.031	9.077	9.361	9.581	
Tekstil ve Tekstil Ürünleri San.	2.314	2.323	2.336	2.332	2.353	2.367	2.261	2.291	2.281	2.316	2.369	2.349	
İnşaat	5.848	6.030	6.116	6.145	6.299	6.468	6.491	5.914	5.934	6.074	6.144	6.280	
Gıda Meşrubat ve Tütün San.	1.896	1.910	1.953	1.953	2.028	2.032	2.139	2.151	2.099	2.171	2.254	2.291	
Diğer	24.212	24.355	24.686	24.869	24.805	25.244	25.737	26.720	27.095	27.532	28.459	29.355	
PROTESTO EDİLEN SENET SAYISI (Bin adet)	79,8	78,6	79,9	82,8	78,2	80,2	77,4	75,5	68,3	69,6	67,2	77,6	
PROTESTO EDİLEN SENET TUTARI (Milyon TL)	929,9	1.093,30	1.019,10	1.135,70	1.239,40	1.056,20	1.155,80	1.238,30	968,6	1.017,50	1.156,90	1.347,10	
KARŞILIKSIZ ÇEK ADETİ(Bin adet)	23,4	24,2	12,3	24,0	36,4	24,6	14,4	33,9	21,0	17,3	31,2	26,1	15,5
KARŞILIKSIZ ÇEK TUTARI (Milyon TL)	830,5	881,6	561,8	927,9	1.361,40	1.131,10	811,8	1.401,70	954,5	909,3	1.381,90	1.224,00	916,2
KURULAN ŞİRKET SAYISI	6.039	5.269	6.674	5.105	6.992	6.971	5.998	9.631	7.167	7.580	8.563	8.297	
KAPANAN ŞİRKET SAYISI	1.112	1.211	1.313	951	1.375	1.228	2.163	2.417	682	780	623	652	
TÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	10,90	9,79	10,68	11,20	11,90	12,98	11,92	10,35	10,26	10,23	10,85	12,15	15,39
ÜFE ENFLASYONU(Yıllık %)	14,87	15,45	16,34	16,28	17,28	17,3	15,47	12,14	13,71	14,28	16,37	20,16	23,71
İHRACAT (Yıllık-Milyon \$)	148.625	151.411	152.851	153.764	154.866	156.266	157.337	158.516	159.565	160.656	161.673	162.363	
İTHALAT(Yıllık-Milyon \$)	207.167	214.008	216.560	221.246	225.509	229.115	233.794	239.732	242.848	245.302	248.073	249.215	
ORTALAMA DOLAR KURU	3,5220	3,5630	3,5160	3,4710	3,6660	3,8830	3,8510	3,7760	3,7810	3,8840	4,0570	4,4180	4,6320
ORTALAMA EURO KURU	3,9520	4,0950	4,1470	4,1410	4,3120	4,5540	4,5570	4,5920	4,6770	4,7900	4,9870	5,2270	5,4120
EURO/DOLAR PARİTESİ	1,1220	1,1490	1,1800	1,1930	1,1760	1,1730	1,1830	1,2160	1,2370	1,2330	1,2290	1,1830	1,1680